

Nazwa przedmiotu: Liturgika			
Jednostka prowadząca przedmiot: UMFC Filia w Białymstoku Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Ważna od roku akademickiego: 2025/2026
Kierunek: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		Specjalność: muzyka kościelna	
Forma studiów: stacjonarne pierwszego stopnia		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: wykład	Język przedmiotu: polski (angielski, niemiecki)	Rok/semestr: I/I, II	Wymiar godzin: 30
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Chóralistyki i Edukacji Artystycznej		
Prowadzący zajęcia	Realizacja przedmiotu przełożona na rok akad. 2025/2026		
Cele przedmiotu	Przygotowanie teoretyczne do pracy muzyka kościelnego pełniącego funkcje organisty, chórmistrza, kantora. Zapoznanie z treścią i znaczeniem obrzędów liturgicznych Kościoła rzymskokatolickiego, ze szczególnym uwzględnieniem roli muzyki w liturgii.		
Wymagania wstępne	Zgodnie z regulaminem studiów.		
Kategorie	Nr	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Symbol specjalnościowy
Wiedza	1	Rozumienie treści oraz znaczenia obrzędów liturgicznych Kościoła rzymskokatolickiego po Soborze Watykańskim II.	S1_W2 S1_W9
Wiedza	2	Znajomość historii rozwoju liturgii Kościoła rzymskokatolickiego, ze szczególnym uwzględnieniem roli muzyki w poszczególnych obrzędach liturgicznych na przestrzeni wieków; znajomość kanonu muzyki liturgicznej związanej z poszczególnymi obchodami.	S1_W1 S1_W2
Umiejętności	3	Umiejętność kształtowania oprawy muzycznej liturgii w zgodzie z wytycznymi dokumentów Kościoła rzymskokatolickiego.	S1_U2
Umiejętności	4	Umiejętność rzeczowej argumentacji dla poparcia własnych decyzji w zakresie kształtowania oprawy muzycznej liturgii.	S1_U9
Kompetencje społeczne	5	Umiejętność podejmowania samodzielnych decyzji oraz przyjmowania niezależnej postawy artystycznej w służbie muzyki kościelnej w zgodzie z kanonem estetycznym muzyki sakralnej.	S1_K2 S1_K3 S1_K5
TREŚCI PROGRAMOWE			Liczba godzin
Semestr I			
1. Liturgia – etymologia i znaczenie słowa, próby definicji.			1
2. Muzyka w służbie kościoła – terminologia (m. religijna, kościelna, sakralna, liturgiczna). Jej cele, przymioty i funkcje.			2
3. Muzyka liturgiczna w kategorii znaku.			1
4. Dokumenty Kościoła dotyczące muzyki przed Vaticanum II.			2
5. Sobór Watykański II, Konstytucja o świętej liturgii Sacrosanctum Concilium. Dokumenty oraz odnowione księgi liturgii rzymskiej po Soborze Watykańskim II.			3
6. Zgromadzenie liturgiczne – dialog między Bogiem a człowiekiem (muzyka liturgiczna a formy proklamacji słowa Bożego, formy modlitwy liturgicznej, postawy, gesty, czynności).			4
7. Rok liturgiczny (omówienie układu roku liturgicznego: Triduum Paschalne, Okres Wielkanocny, Okres Wielkiego Postu, Okres Narodzenia Pańskiego, Okres Adwentu, Okres Zwykły – Święta Pańskie w Okresie Zwykłym)			2
Semestr II			
8. Rok liturgiczny – c.d.			5
9. Proprium de tempore – Niedziela najstarszym i pierwszym dniem świątecznym.			3
10. Proprium de sanctis – Misterium Chrystusa w Świętych.			2
11. Układ oraz forma mszy trydenckiej.			3
12. Struktura odnowionej Liturgii godzin.			2

Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład problemowy 2. Wykład konwersatoryjny 3. Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień 4. Praca z tekstem i dyskusja 					
Metody weryfikacji	Ponumerowane metody weryfikacji			Nr efektu uczenia się		
	1. Realizacja zleconego zadania			1-5		
	2. Kolokwium pisemne			1-4		
KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI						
	Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia		Metody kształcenia		Metody weryfikacji
	1	5-10		1-4		1,2
	2	2-12		1-4		1,2
	3	1-12		1-4		1,2
	4	2,4,7-12		1-4		1,2
	5	2-12		1-4		1
Warunki zaliczenia	<p>Po I semestrze: uczestniczenie w wykładach oraz przygotowanie zleconego zadania związanego z zagadnieniami omawianymi podczas I semestru.</p> <p>Po II semestrze: uczestniczenie w wykładach oraz przystąpienie do kolokwium pisemnego dotyczącego tematów omawianych podczas całego roku akademickiego.</p> <p>Warunkiem zaliczenia jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%).</p>					
Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
ECTS	1	1,5	-	-	-	-
Liczba godzin w sem.	15	15	-	-	-	-
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	kolokwium	-	-	-	-
Literatura podstawowa						
<p>Nadolski, B., <i>Liturgika</i>, tom I-IV, Poznań 1992</p> <p><i>Leksykon liturgii</i>, opr. Nadolski, B., Poznań 2006</p> <p>Kunzler, M., <i>Liturgia kościoła</i>, Poznań 2006</p> <p>Pawlak I., <i>Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II w świetle dokumentów Kościoła</i>. Lublin 2000</p> <p>Sobór Watykański II – Konstytucja o Świętej Liturgii <i>Sacrosanctum Concilium</i> 1963</p> <p>Instrukcja Świętej Kongregacji Obrzędów <i>Musicam Sacram</i> 1967</p> <p>Instrukcja Episkopatu Polski o muzyce liturgicznej po Soborze Watykańskim II 1979</p> <p>Kongregacja Kultu Bożego – <i>Nowe Ogólne Wprowadzenie do Mszału Rzymskiego</i>, Poznań 2004</p> <p>Instrukcja Konferencji Episkopatu Polski o muzyce kościelnej, Lublin 2017</p> <p>Harper J., <i>Formy i układ liturgii zachodniej od X do XVIII wieku</i>, Kraków 2002</p>						
Literatura uzupełniająca						
<p>J. Ratzinger, <i>Nowa pieśń dla Pana</i>, Znak, 1999</p> <p>J. Ratzinger, <i>Das Fest des Glaubens</i>, Einsiedeln, 1993</p> <p>J. Ratzinger, <i>Der Geist der Liturgie</i>, 2000</p>						
KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA						
	Zajęcia dydaktyczne	30	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu		0	
	Przygotowanie się do zajęć	15	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia		13	
	Praca własna z literaturą	17	Inne		0	
	Konsultacje	0				
	Łączny nakład pracy w godzinach	75	Łączna liczba punktów ECTS		2,5	
Możliwości kariery zawodowej						
Wykorzystanie kursu przedmiotu w zawodzie organisty, psalterzysty, dyrygenta chóru, scholi, kantora, osoby odpowiedzialnej za dobór oraz wykonanie śpiewów zgromadzenia wiernych podczas liturgii.						